

ÅLANDSBANKING

NR 2 2022

BOSON ENERGY

– med potential att förändra
hur världen ser på energi

Stockholms- kontoret

– Tillgänglighet, vass kompetens
och service i toppklass

MALIN GRAMER

– om konsten att vara personlig på TV

INNEHÅLL NR 2

3 LEDARE

4 MALIN GRAMER

8 MARKNADSKRÖNIKA

10 PREMIUM BANKING

Tillgänglighet, vass kompetens och service i toppklass

14 ATT INVESTERA I OROLIGA TIDER

16 JAN GRIMBRANDT

Boson Energy, hans senaste projekt

20 ÖVERLISTA BEDRAGARNA

Lär dig varningsklockorna

22 FÖR LINDA HÄNGER ALLT IHOP MED HÅLLBARHET

26 HÅLLBARHETSPREFERENSER

i samband med placeringsrådgivning

28 ANDERS Å KARLSSON

I en artikelserie möter du vår styrelse

32 EN NY RÄNTEMILJÖ

35 TRYGG – FÖR EXTRA TRYGGHET

36 ÅLANDS GOLFKLUBB & ÅLAND 100 LADIES OPEN

40 TIPS & NYHETER

42 PETER WIKLÖF HAR ORDET

ETT OSÄKERT EKONOMISKT LÄGE

Efter en fantastiskt bra sommar och sensommar har nu hösten kommit med besked. Äntligen säger kanske några medan andra suckar och redan har börjat nedräkningen till nästa sommar.

Oavsett vad vi tycker om hösten är det nog många med mig som inte riktigt kan luta sig tillbaka och slappna av. Rysslands invasion av Ukraina har pressat upp priserna på energi och livsmedel runtom i världen och i Sverige. Vi befinner oss i ett osäkert ekonomiskt läge och har nu tuffare tider att vänta framöver med både hög inflation och stigande räntor för att dämpa tillväxten under kommande år.

De höga energipriserna som slagit hårt mot svenska hushåll och företag har samtidigt satt fart på debatten om hur vi ska lyckas hålla det långsiktiga utsläppsmålet till 2045. På sidan 16 hittar du ett högaktuellt reportage med Jan Grimbrandt och hans senaste projekt – Bosen Energy. Ett företag som har potential att förändra hur världen ser på energi. På samma tema hittar du ett längre reportage med Ålandsbankens sustainability manager Linda Lund på sidan 22. Hon tror definitivt inte att omställningen kommer att vara smärtfri och spår dessutom att den kommer gå både snabbare och längre än vad vi kan föreställa oss.

Malin Gramer har en lång karriär som programledare – en roll som hon stormtrivs i. 2020

drabbades Malin av postcovid och har haft en tuff tid, inte bara för henne utan hela familjen. Nu laddar hon om för att ta familjelivet in i en ny fas och resa utomlands för att göra teve igen. Läs mer om det på sidan 4.

I den här tidningen fortsätter vi också med vår reportageserie där du som kund får träffa våra medlemmar i styrelsen. Den här gången är det Anders Å Karlssons tur att ge sin bild på styrelseuppdraget och sina tankar om Ålandsbanken.

Under slutet av augusti arrangerade Ålands Golfklubb Åland 100 Ladies Open by Ålandsbanken. Ett arrangemang som överträffade alla förväntningar. Slottsbanan förbluffade utländska spelare med både sin naturskönhets och greenernas utmärka skick och vi på Ålandsbanken är stolta att vi fick vara med som titelpartner.

Avslutningsvis vill jag tacka för förtroendet och för att du valt Ålandsbanken.

Bästa hälsningar,

Magnus Johansson
Direktör Ålandsbanken
Sverige

Malin Falk Gramer

Född: 1978 i Stockholm, uppvuxen i Vallentuna.

Familj: Gift med musikproducenten Carl Falk sedan 2019, ett gemensamt barn och varsitt barn från tidigare relationer.

Bor: I lägenhet i Stockholm.

Gör: Programledare och driver tillsammans med Jessica Lasses podkasten Mitt i livet.

Karriär: Z-TV och TV3 (2003), Lattjo Lajban TV4 (2005), Fråga Olle-dokumentären TV5 (2011), Paradise Hotel TV3 (2013), Talang Sverige tillsammans med Adam Alsing TV3 (2014), Hemliga beundrare TV3 (2017) Love Island Sverige TV4 (2019).

Malin Gramer

PERSONLIG PÅ TEVE

Text: **Anders Ström** Foto: **Viktor Fremling**

Efter nära två decennier som programledare med fokus på kärlek och relationer driver nu Malin Gramer podcasten *Mitt i livet* tillsammans med en av sina bästa vänner. Efter en tids sjukdom laddar hon om för att ta familjelivet in i en ny fas och resa utomlands för att göra teve igen.

Efter Lattjo Lajban i TV4 och Lyckochansen på TV3 blev Malin Gramer programledare för Fråga Olle-dokumentären som började gå på TV5 2011. Den gjordes i många säsonger och kan fortfarande ses på någon av betalkanalerna. Det var en uppföljare på det populära teveprogrammet Fråga Olle som hade premiär 1998. I dokumentärserien var den folkliga sexualupplysaren Olle Waller experten som svarade på tittarfrågor och pratade med lätthet om spektakulära teman kring sex och sexualitet. Malin Gramer var flygande reporter i serien och mötte människor som hittat sitt eget sätt att njuta. Serien gjorde ett starkt avtryck, både professionellt och personligt.

– Jag älskar att jag fick chansen att göra programmet. Några vänner till mamma skämdes lite i början. De frågade henne om jag inte kunde få ett bättre jobb. Bättre jobb? Jag blev så förbannad. Inget kunde vara bättre än Fråga Olle-dokumentären just då. Jag fick träffa många spännande människor och uppleva saker som jag aldrig fått göra annars. Reportagen visade att alla gillar olika och att det är okej. Det var befriande att möta människor som var så öppna och ärliga. De vågade visa vad de stod för och gillade. Dessutom gjorde arbetet med reportagen mig mer öppen som person.

Dokumentärserien gav henne priset som Årets profil 2012, som delas ut av Sveriges film- och TV-producenter. I motiveringen hette det bland annat: "Allt för att hon med mod, humor och närvaro tagit plats och ägt TV-rutan i de mest förlägna situationer."

I Fråga Olle-dokumentären gick Malin Gramers personlighet rakt igenom rutan. Respekten som hon

visade deltagarna gjorde att de öppnade sig för henne och samtalen nådde fram till tevepubliken. Oavsett om de hade udda böjelser eller var mer mainstream i sin smak. Sedan dess har människor, kärlek och relationer gått som ett stråk genom programledarkarriären. Det är det hon brinner för.

– När produktionsbolagen kommer till mig för ett uppdrag refererar de ofta till dokumentärserien. De vill att jag ska vara mig själv så att min personlighet kommer fram, precis som då. Det trivs jag med. Hon gillar variationen med teve.

– Varje uppdrag lär mig något nytt. Jag älskar alla delar av programledarjobbet. Det är till exempel jättespännande när ett gäng ungdomar som inte känner varandra placeras i samma hus. Vad händer nu? Och tänk vad modiga deltagarna i *Hemliga beundrare* var. Där kunde en deltagare bjuda ut en person som den tänkt på i trettio år utan att säga något. Eller så dejtade de bästa polaren, fast det kunde sätta vänskapen på spel. Det är en förmån att få vara ►

I skolan pratade Malin mycket och hade gott om energi. Det uppskattades inte alltid av lärarna.

Malin var sjuk i corona i åtta veckor från slutet av februari 2020.

► med under sådana ögonblick.

Intresset för relationer tror Malin Gramer kan ha med hennes familjebakgrund att göra.

–Jag är ett skilsmässobarn och mina föräldrar skilde sig när jag var fem. Efter det lämnade vi huset i Vallentuna och jag bodde med mamma i en lägenhet. Senare blev det nära till pappa också. Som ensam barn var jag avundsjuk på alla med stor familj. Att sitta vid ett matbord fyra, fem personer var drömmen för mig. När jag väl skulle träffa någon, gifta mig och skaffa barn såg jag framför mig kärnfamiljen. Så blir det inte alltid, men det får gå ändå. Sedan dess har jag alltid varit fascinerad av relationer och tänkt mycket på det.

Matte var inte hennes grej i skolan. Hon pratade mycket och hade gott om energi. Det uppskattades inte alltid av lärarna. Det som intresserade henne mest under uppväxten var konstskning, teater och teve. Hon visade framfötterna på scenen redan som sexåring på Vallentuna Teater.

–Ett tag drömde jag om att bli nya Carola men jag hade inte riktigt rösten. Jag tyckte om att sjunga men visste att jag skulle få panik om jag var tvungen att stå på en scen för att sjunga framför en massa

människor. Jag älskade att stå framför kameran. Det var jättekul.

Under tonåren var teatern en naturlig samlingspunkt. Hennes pappa hjälpte till med dekoren på Vallentuna-revyn.

–Vi hängde i bänkarna i timmar och lärde oss varje replik utantill. Senare var jag själv med i revyn. Efter det gick jag Kalle Flygare teaterskola och skulle precis lägga ansökningshandlingarna till en teaterutbildning i New York på brevlådan när jag fick ett erbjudande om att börja som programledare för Ring-TV på Z-TV. Det blev en vändpunkt i mitt liv.

För Malin Gramer var det inget självklart val. Hon drömde ju om att resa till USA och bli skådespelare.

–Men jag hade velat jobba med teve länge. Det var kreativt och roligt. Det passade mig. På den tiden var det MTV och Z-TV som gällde. Det var coolt. Jag antog erbjudandet och flyttade till Nederländerna för att göra teve. Sedan gjorde jag olika programledarjobb på Z-TV och TV3.

Efter det har det rullat på med en rad olika uppdrag som programledare för teve och radio. Bland annat gjorde hon sju säsonger med Paradise Hotel, tre säsonger med Hemliga beundrare 2017 till 2019 och Love Island Sverige 2019.

”Ett tag drömde jag om att bli nya Carola men jag hade inte riktigt rösten.”

I augusti 2019 gifte sig Malin Gramer, som då var 41 år, med musikproducenten och Aviici-kollegan Carl Falk. Parets sago-bröllop i Spanien var påkostat och många kändisar deltog i festligheterna. Barndomsdrömmen om en stor familj höll på att gå i uppfyllelse. I dag lever paret i en magnifik våning på Östermalm, de har ett gemensamt barn och varsitt barn från tidigare relationer.

Men drygt ett år senare satte covid-19 krokben för henne. I första omgången var hon sjuk i corona i åtta veckor från slutet av februari 2020. Totalt var hon sjuk i tre omgångar och drabbades av långtids-covid med trötthet, feber, huvudvärk, bröstsmärtor, sämre minne och utbrändhet som följd.

–Det har varit jätkligt tuffa år. Jag har gjort så gott jag har kunnat som partner och mamma, men det har inte alltid varit så lätt. Jag tyckte inte att livet var roligt och hade någon sorts depression. Det var svårt att hantera en familj med mycket energi när jag hade noll energi själv. Det har varit en tuff tid för hela familjen.

Trots att hon hade nära två decenniers erfarenhet av teve och radio, uppskattades av produktionsbolagen och älskade sitt jobb som programledare förlorade hon tron på sig själv under de här åren.

–Jag tappade självförtroendet, hade ingen ork och trodde att jag aldrig mer skulle få ett jobb. Jag plattade till mig själv. Jag var helt slut och hade många negativa tankar. Ingen ville ha mig. Jag hade blivit för gammal. Det var dags att gå i pension. Varför skulle någon vilja anställa mig som är så här tråkig och sjuk?

Som programledare i underhållningsteve ska man vara glad och pigg. Så länge sjukdomen envist hängde kvar var det svårt att leverera det som förväntades.

Sakta men säkert vände det. På somrarna vid fritidshuset var det lättare att andas, hon badade med barnen, åt massor av god mat och umgicks med familjen. Slutligen ändrade hon kost, tog bättre hand om sig med yoga och såg till att hon fick mer egen tid.

Hon fick också energi av att göra podcasten *Mitt i livet* tillsammans med Jessica Lassés, som är en av hennes bästa vänner. I den populära podcasten samtalat väninnorna om vardagskaos, mammaliv, karriär och drar roliga anekdoter två gånger i veckan. De svarar även på lyssnarfrågor.

Under hösten är det äntligen dags för att göra teve igen. Malin Gramer är redan igång med en teveproduktion för ett nytt relationsprogram. De spelar in utomlands under hela september. Vad det blir är hemligt. Senaste större produktionen var realityprogrammet *Love Island Sverige* som sändes för tre år sedan.

–Det ska bli underbart att jobba med teve igen. Jag brukar vara rätt tråkig på mina långa jobbresor. När jag inte jobbar äter jag bra, dricker inte alkohol och sover mycket. Det är ett bra tillfälle att ta hand om mig.

Hon har lärt sig en del om sig själv och livet under de senaste åren. En insikt är att karriären inte är hela hennes liv. Människan Malin är inte samma sak som programledaren Malin Gramer.

–Jag är inte programledare. Jag är ju jag. Nu kom möjligheten att göra

”Det gäller att passa på att ta tillvara på livet medan man kan. Ofta jobbar jag hårt mellan 9 och 15, sedan vill jag vara med barnen.”

det här teveprogrammet och det är jätteroligt. Men det hade gått bra ändå. För mig är det viktigt att inte bara jobba utan att även göra roliga saker som jag får energi av, träffa vänner och lyssna på kroppen. Det handlar om balans. Det är inte alltid så lätt.

En annan erfarenhet är att man trots svårigheter klarar av mycket mer än man tror, även om det kostar på.

Familjelivet är inne i en ny fas. När det här skrivs har familjen Falk Gramer lagt ut Östermalmsvåningen till försäljning.

–Vi ska försöka sälja vår lägenhet. Planen är att vi ska flytta till hus. Det är ett nytt steg i livet. Vi ska samla ihop flocken lite och se till att ha det bra tillsammans. Det är den viktigaste framtidsfrågan för oss just nu.

En aktiv familj med barn som är van vid att det händer saker behöver utrymme. Barnen är inte sådana som sätter sig lugnt och tyst i soffan och pysslar. De hittar på saker, gör volter i soffan, spelar in film och kastar boll. Det vill hon vara med om.

–Det gäller att passa på att ta tillvara på livet medan man kan. Ofta jobbar jag hårt mellan 9 och 15, sedan vill jag vara med barnen. Att kunna vara hemma så mycket är en sorts rikedom. Det är en lyx att vara

ledig på skolloven och ha långa sommarlov tillsammans med barnen.

Samtidigt är det en trygghet att ha pengar på kontot. Hon har alltid haft koll på sin ekonomi.

–Jag har varit en Spara i hela mitt liv och alltid varit väldigt noga med pengar. Det kommer från min mamma. Hon sparade åt mig på ett bankkonto när jag var barn och visade mig hur kapitalet växte. Jag har pensionssparat sedan jag var 22 år. Hur många unga människor gör det? Jag köper inte på kredit, men unnar mig resor och lyxiga saker när jag har pengar till det. Jag är en Spara. Men jag är inte snål. Det är det värsta jag vet. Jag älskar att bjuda folk på middagar och göra roliga saker tillsammans med andra. Jag är nog både smart med pengar och generös. Det känns lika viktigt för mig.

Sedan en tid är Malin Gramer kund i Ålandsbanken. Allt fungerar superbra, som hon uttrycker det, och hon är väldigt nöjd med relationen.

När nu vardagen går in i en ny fas mitt i livet ser hon fram emot att göra teve igen, samla ihop familjen och leva i ett hus med trädgård som hon en gång drömde om. Nu med mer balans, så att hon kan fortsätta att göra det hon älskar; vara personlig på teve. ■

”Jag har varit en Spara i hela mitt liv och alltid varit väldigt noga med pengar. Det kommer från min mamma.”

HÅLL UT!

Bland prognosmakare pågår en kamp om att presentera den mest nattsvara konjunkturbilden inför vintern, baserat på hög inflation och energikris parat med räntehöjningar från centralbanker, vilket sammantaget rycker undan hushållens köpkraft och efterfrågan i ekonomin. Det blir dock sällan så illa som kollektivet förväntar. Det finns motverkande krafter. Trots stora utmaningar i nuläget känner vi förtröstan inför kommande år och glöm inte att det är ytterst sällan som investerare med långsiktig investeringshorisont har haft negativ avkastning på sitt kapital.

Foto: Pixabay/Pexels

Det talas ofta om att aktiemarknaden tar rulltrappan upp men hissen ned, med hänvisning till att börsnedgångar oftast är snabbare och mer dramatiska jämfört med perioderna av gradvis stigande kurser. Även med detta talesätt i medvetandet så får det senaste årets nedgång betraktas som anmärkningsvärd, och det finns flera skäl till det.

Världsekonomin omgärdas av stora utmaningar så som rekordhög inflation, energikris och stramare finansiella förhållanden vilka är en

kombination av högre räntor och svagare börs. Pandemin har även fortsatt att hämma aktiviteten i framför allt Kina, som också genomgår en djup kris i fastighetssektorn. I Europa har vi en geopolitisk och humanitär kris i Ukraina.

I höstens prognos från IMF antas den globala tillväxten avta från 6,0 % återhämtningsåret 2021 till 3,2 % under 2022, för att bromsa ytterligare till 2,7 % under 2023. Prognosen om global tillväxt enligt historiskt genomsnitt (3,5 %) för perioden bortom 2023 är förtröstansfull, men

kristallkulan är grumligare än på länge även vad gäller de medelfristiga utsikterna.

Marknadens vinstprognoser för bolagen framstår som alltför optimistiska givet signalerna om en rejäl inbromsning i efterfrågan under de närmaste kvartalen. Men samtidigt innebär börsfallet under året att värderingen av aktiemarknaderna justerats ned med emfas, vilket indikerar att investerarna i nuläget räknar med att konsensusprognoserna för 2023 kommer att sänkas med åtminstone 10 %.

Kurshaveriet i finansiella marknader under 2022 upplevs som extra tuff när vi gör en tillbakablick till 2021, ett år som går till historien som ett av de starkaste åren för aktier och risktillgångar i modern tid. En kombination av stark efterfrågetillväxt och omfattande penning- och finanspolitiska stimulanser bidrog till en överraskande stark lönsamhetsutveckling i den privata sektorn. De stigande företagsvinsterna lade en god grund för aktiemarknaderna som steg på bred front under hela året och avslutade 2021 nära historiska rekordnivåer, trots ett ökat inflationstryck som medförde ett gradvis stigande ränteläge.

Vad gäller bilden inför 2023 är det för flertalet investerare ett ovant landskap vi ser framför oss. Inflationstakten i flera delar av världen är den högsta vi skådat på 30–40 år. Flertalet bedömare räknar med att takten sjunker gradvis framöver men inflationsprognoserna är ändå tydligt uppskruvade jämfört med hur det såg ut för bara något halvår sedan.

Vad gäller konjunkturutvecklingen är det den amerikanska ekonomin som går i täten och det är USA:s centralbank (Fed) som håller i den penningpolitiska taktplanen. Obligationsmarknaden har från tid till annan signalerat en tydlig oro för att Fed kommer att överreagera på de höga inflationstalen. Det gäller för centralbanken att hitta en balans mellan att höja räntorna i syfte att försöka kontrollera inflationsförväntningarna men samtidigt undvika att kväva tillväxten.

I det marknadsklimat som varit rådande under stora delar av 2022 har data som indikerar ekonomisk

tillväxt tolkats negativt, medan statistik som pekat mot konjunkturavmattning mottagits positivt, vilket kan tyckas paradoxalt. Förklaringen är att, även om marknaden över tiden drivs av bolagens vinstutveckling, så har positiva ekonomiska data tagits som intäkt för att centralbankernas penningpolitiska åtstramning fortgår. Risker för policymisstag, i form av en överdrivet ovarsam åtstramning av räntepolitiken, har ökat.

Lyfter vi blicken mot 2023 räknar vi dock med att inflationen kulminerar och därefter snabbt avtar. Priset har redan vänt ned på varor och tjänster såsom stål, koppar, olja, sågade trävaror, halvledare, el, frakter och så vidare. Under perioden fram till det att inflationen vänder ned räknar vi med en volatil sidledes utveckling i aktiemarknaden. Däremot, när investerare kan observera att inflationen avtar blir spelplanen väsentligt tydligare. Värderingen av europeiska börser har fallit till historiska botten, vilket säger oss att en kraftig lågkonjunktur, med nedjusterade vinstförväntningar, redan är prissatt.

Bland prognosmakare pågår en kamp om att presentera den mest nattsvarta konjunkturbilden inför vintern, baserat på hög inflation och energikris parat med räntehöjningar från centralbanker, vilket sammantaget rycker undan hushållens köpkraft och efterfrågan i ekonomin. Det blir dock sällan så illa som kollektivet förväntar. Det finns motverkande krafter. Främst kan finanspolitiken användas för att mildra effekter av kostnadskrisen.

Men med detta sagt kommer tillväxten att mattas av rejält under de närmaste månaderna, men det är

”Europa har stora utmaningar i form av fortsatt hög inflation och en osäker energiförsörjning inför kommande vinter.”

oklart hur stor nedgången kommer att bli. Ju kraftfullare avmattning av efterfrågan desto snabbare nedgång i prisökningstakten. Marknaden prissätter snabba räntehöjningar från centralbankerna, men vår bedömning är att dessa redan är väl diskonterade i obligationsmarknaden. Data från USA fortsätter att vara relativt starka vad gäller industri och arbetsmarknad. Europa har stora utmaningar i form av fortsatt hög inflation och en osäker energiförsörjning inför kommande vinter.

Hur skulle ett mer positivt scenario för 2023 kunna se ut? Låt säga att vi har rätt i vår bedömning om att inflationen kulminerar under kommande 3–6 månader. När detta sker kommer sannolikt centralbankerna att försvinna ur marknadens fokus och investerare kommer i stället att leta efter gröna skott i ekonomin, tecken på tillväxt och ekonomisk återhämtning. Vi återgår då till en mer normal logik där goda nyheter vad gäller konjunkturen och bolagens vinstutveckling tolkas positivt, snarare än något som hetsar centralbanker till åtstramning. Ett scenario med fallande inflation och gradvis ekonomisk återhämtning skulle borge för snabbt tilltagande riskapitet bland investerare och ett betydligt gynnsammare klimat i finansiella marknader.

Trots stora utmaningar i nuläget känner vi förtröstan inför kommande år och glöm inte att det är ytterst sällan som investerare med långsiktig investeringshorisont har haft negativ avkastning på sitt kapital.

Niklas Wellfelt
Chefsstrateg,
Ålandsbanken Fondbolag.

KUNDUPPLEVELSEN I CENTRUM PÅ STOCKHOLMSKONTORET

Text: Malin Pumplun Foto: Viktor Fremling

Tillgänglighet, vass kompetens och service i toppklass – så vill Ålandsbanken i Stockholm ta hand om sina kunder. Med långsiktighet och kvalitet för ögonen är kontoret en fullservicebyrå med det personliga mötet som ledstjärna.

På Stureplan 19 blickar Ålandsbanken i Stockholm ut över den ikoniska stockholmssymbolen Svampen. Här passerar omkring 50 000 människor varje dag – många av dem är chefer, entreprenörer och företagsledare. En mötesplats av det här slaget är en stimulerande miljö för en bank.

När du kliver in på Ålandsbankens Stockholmskontor tystnar bruset från staden. Miljön är lugn och sober med en personlig touch – du

får snart ett leende och en kopp espresso. Här samsas kompetens med engagemang, en mix som har varit viktig att få med redan från starten.

– Att ha förmånen att kunna erbjuda våra kunder en riktigt bra upplevelse är det som driver mig i mitt arbete. Vi är öppna, ärliga och transparenta – vi har inga knepiga produkter med inlåsnings- och låstid för våra kunder, utan arbetar i stället långsiktigt och kvalitativt, säger Fredrik Svennersjö, kontorschef i Stockholm

och chef för Premium Banking i Sverige.

Fredrik har varit på Ålandsbanken sedan 2012 och det var bland annat sin erfarenhet och sina goda resultat av att bygga upp verksamheter som gjorde att Stockholmskontoret ville knyta honom till sig. Tidigare var Fredrik bland annat kontorschef på ett företag inom investeringsrådgivning och informations- och marknadschef på Swedbank Markets tjänst för aktiehandel på nätet. Erfarenheten av att utbilda och ►

- coacha i en tidigare roll som konsult har varit till stor nytta i utvecklingen av stockholmskontoret.

Tjänsterna som ger det lilla extra

Fredrik rekryterades till Ålandsbanken i Stockholm för att utveckla och sjösätta konceptet Premium Banking, ett koncept för kunder som vill ha en helhetslösning. Kunden har ett visst kapital som ska förvaltas, kanske även ett företag och vill få hjälp med helheten. Sedan lanseringen 2012 har mycket hänt och idag har konceptet flera tusen kunder som erbjuds klassiska banktjänster. Utöver kapitalförvaltning erbjuds allt från bolån och vardagliga bank-

tjänster till expertis inom ekonomi och juridik samt conciergetjänster som bokning av resor, evenemang och restaurangbesök. Man är en fullservicebank med det lilla extra som gör kundens vardag enklare och tryggare.

– Det har varit en fantastisk resa att addera alla dessa tjänster och utveckla Premium Banking-konceptet. Vi har märkt att vi är som mest uppskattade när kunden har lite mer komplexa behov, som det ofta är när man har lite mer pengar. Det är roligt att kunna göra det där lilla extra, som att kunna få till ett bra bolån för fåmansbolagsägare som kanske har bra med pengar i bolaget,

men väljer att bara ta ut en viss lönenivå privat, eller för någon med god ekonomi som nyss flyttat hem från utlandet och därför inte har någon deklarerad inkomst i Sverige. Då är vi som allra bäst, säger Fredrik.

Bred kompetens och täta samarbeten

Stockholmskontoret har erfaren personal, alla rådgivare är headhuntade från andra banker och har kompetensen att fatta egna beslut utan att behöva konsultera andra, vilket ger kunden snabba och pålitliga svar på sina frågor. Det finns med andra ord en enorm samlad kunskap på kontoret, något som man gärna delar

”Våra rådgivare och servicerådgivare utmärker sig verkligen när det gäller servicenivå.”

med sig av, både internt i teamen och ut till sina kunder.

Utöver sitt ordinarie bank-tjänsteutbud och Premium Banking erbjuder stockholmskontoret också Private Banking som riktar sig till kunder med ett större kapital där behoven kan vara synnerligen komplexa och tjänsterna behöva skräddarsys ytterligare.

– Premium Banking och Private Banking samarbetar tätt, vi kan till exempel ta hjälp av Private-teamets kompetens i frågor som rör skatt och bolagsstruktur. Kontoret ordnar också kundkvällar på olika teman där vi ger analyser av marknaden, bjuder in spännande gästtalare och detta brukar vara väldigt uppskattat, säger Fredrik.

Kontorets servicerådgivare hjälper kunderna med allt i deras vardagsekonomi. Att ha en personlig kontakt innebär att man alltid kan komma in på kontoret för att få hjälp med att komma igång med sin internetbank, mobilbank eller göra överföringar med kort varsel.

– Våra rådgivare och servicerådgivare utmärker sig verkligen när det gäller servicenivå och uppskattar att arbeta med en kund under lång tid. Har du sparande, lån, företag – allt på samma ställe – då blir det att du träffar din kontaktperson en hel del

och utvecklar ett gott samarbete, säger Fredrik.

En personlig touch i allt

En typisk kund hos Ålandsbanken i Stockholm kan vara en chef, från mellannivå och uppåt, eller en person med höga inkomster eller stort sparkapital. En ny kund har ofta blivit rekommenderad av en bekant som är kund i banken, kanske vill man byta från sin storbank för att testa något nytt eller tar kontakt med Ålandsbanken i samband med förändringar i bolånet.

– Vi vill vara bäst på personlig service och kundupplevelse, och det är det roligaste av allt i vårt arbete. Även vi chefer har egna kunder, vilket är givande. Jag hjälper flera kunder i rollen som förmögenhetsförvaltare. Vi har väldigt trevliga och roliga kunder med spännande karriärer, säger Fredrik.

En nyckel för Fredrik och medarbetarna i Stockholm är att vara tillgängliga. Då vågar kunderna lyfta luren i stora som små ärenden.

– Om en kund är utomlands och råkar bli av med sitt kort, kan de ringa mig och få hjälp. I och med att vi har en personlig kontakt, så vet jag att det är rätt person som ringer gällande rätt kort och kan vara behjälplig i en stressad situation.

Det är sådant vi menar när vi säger att vi fokuserar på helheten för våra kunder, säger Fredrik.

Framgångar är till för att firas

Fredrik firade nyligen tioårsjubileum på Ålandsbanken och kan se tillbaka på en härlig tid med många milstolpar, fina framgångar och jämförelsevis låg personalomsättning.

– På kontoret finns medarbetare från 20-årsåldern upp till de i 60-årsåldern, det gör att vi blir som en stor familj. Under pandemin saknade man att ses och prata vid kaffemaskinen. Vi har låg omsättning på personalen, vilket både jag och vår chef för rådgivningsteamet, Lotta Bondesson är exempel på. Lotta var den första jag anställde för över ett decennium sedan och vi båda är kvar än idag. Jag tror att en viktig faktor är att fira framgångar tillsammans, säger Fredrik.

Kontoret får allt högre kundnöjdhetsbetyg och förvaltningsaffären har ökat fantastiskt bra de senaste åren. Så nog finns det anledning att fira. En annan anledning för Fredrik att fira inträffade i våras, då fyllde han nämligen 50. Utanför banken fyller Lidingöbon gärna sin tid med golf, tennis, utförsåkning och familjen. ■

Att investera i oroliga tider

Text: Lars Söderfjell Foto: Viktor Fremling

De finansiella marknaderna har visat ovanligt stora rörelser under det senaste året. En kraftig uppgång för risktillgångar i slutet av 2021 vändes till rejäla nedgångar under inledningen av 2022.

Det är inte svårt att hitta orsaker till de tvära kasten mellan upp- och nedgångar: kriget i Ukraina, stigande inflation och en möjlig energikris ställs mot starka företagsresultat, måttfulla värderingar och starka balansräkningar både hos hushåll och företag. Som investerare kan det vara svårt att förhålla sig till marknaderna under perioder med stora svängningar – men det finns några enkla regler som kan vara till hjälp:

Tänk långsiktigt. På kort sikt är marknadens rörelser svåra att förutse (även för oss som dagligen bevakar dem), men för den långsiktige investeraren brukar avkastningen bli god. Faktum är att det är svårt att hitta tillfällen då en placerare som investerar på tio års sikt har förlorat på att investera i aktiemarknaden.

Att vara långsiktig är inte samma sak som att ha oändligt med tålamod med en investering. I vår förvaltning utvärderar vi hela tiden innehaven i portföljer och fonder, ifall vi ser större avvikelser från våra

förväntningar på hur en investering utvecklas väljer vi ofta att sälja innehavet. Men det är också viktigt att ha realistiska förväntningar på hur fort ett företag kan uppnå sina målsättningar, och att det kan ta tid innan marknaden prissätter det fullt ut.

Investera regelbundet. Det kan låta tråkigt, men "månadssparande" i kombination med långsiktighet är ett av de bästa sätten att hantera marknadens svängningar. Och det gäller oavsett storleken på beloppen som ska investeras. Om du ska investera en miljon på aktiemarknaden kan du exempelvis dela upp beloppet i fyra lika stora delar och göra placeringen en gång per kvartal under ett års tid.

Måste du ändå investera vid ett enda tillfälle kan du försöka att göra det då riskaptiten i marknaden är som lägst (och priset på tillgången sannolikt nedtryckt). En av de indikatorer vi brukar använda är CNN Moneys *"Fear & Greed Index"* – när det visar på extrem rädsla har avkastningen under de kommande månaderna ofta varit god (och vice versa).

Diversifiera. Att inte lägga alla ägg i samma korg är också en gammal sanning som håller. En robust aktieportfölj bör typiskt sett bestå av åtminstone 15–20 aktier, med god spridning mellan branscher och regioner. Har du inte tid och möjlig-

het att själv sätta ihop en portfölj av enskilda aktier eller obligationer kan en aktivt förvaltat fond vara ett bra alternativ.

I vår förvaltning tillämpar vi diversifiering, men vi har också ett genomgående tema: vi investerar bara i "kvalitetsbolag", med en robust affärsmodell, god lönsamhet, starka balansräkningar och positiva kassaflöden. Den typen av bolag har under den senaste tioårsperioden haft en totalavkastning på ca 11 % per år, vilket är nästan två procentenheter bättre än marknadens genomsnitt.

Till slut är det viktigt att tänka igenom vilka förväntningar på avkastning och vilken förlusttålighet du har INNAN investeringsbeslutet. En global aktieportfölj har idag en förväntad avkastning på 10–12 % på lång sikt, där avkastningen för ett enskilt år kan variera mellan -20 % och +30 %. En placering i tvååriga statsobligationer ger idag en förväntad avkastning på ca 2 %, med små variationer mellan åren. Hur avvägningen mellan förväntad avkastning och risk ska se ut är väldigt individuellt, men en bra tumregel är att om det sista du tänker på innan du somnar på kvällen och det första du tänker på när du vaknar är din aktieportfölj – då har du förmodligen för hög andel aktier! ■

Lars Söderfjell, aktiechef

Jan är superentreprenören mot strömmen

Foto: Michael Jönsson

Under de senaste 20 åren har Jan Grimbrandt varit drivande i tre framgångsrika företag som tagit revolutionerande miljöteknologi till en global marknad. Hans senaste projekt – Boson Energy – har potential att förändra hur hela världen ser på energi. Och på sopor.

Det började inte med Chalmers

Under slutet av 1980-talet skrev Jan in sig på Chalmers, men tog aldrig examen.

– Jag är generalist och intresserad av system. Det var inte min grej att sitta och bryta avancerade ekvationer.

För att bättre förstå samband utanför teknik började Jan också läsa psykologi, ekonomi och miljövetenskap vid Göteborgs universitet. 1994 gick Jan in som delägare och ansvarig för affärsutveckling i startup-företaget AltOptronic. Företaget hade gjort banbrytande forskning och teknisk utveckling inom laserteknik för snabb och noggrann mätning av gaser i pro-

cessmiljöer, men tekniken behövde tas till marknaden. Efter fyra år var produkten kommersialiserad och globalt erkänd i sin nisch inom miljö-, energi-, kemi- och bilindustri.

2001 köptes AltOptronic av Siemens, som fortfarande säljer laserinstrument med teknologin över hela världen.

Klimatkämpe med tajming

Efter fyra år på Siemens, var Jan 2004 med och grundade förbränningsoptimerings-företaget Mobotec Europe. De få kvarvarande svenska kolkraftverken behövde fasas ut och Mobotec Europe var bland annat med och byggde om kolkraftverket i

Helsingborg till 100 % biomassa – en av de första i sitt slag i världen.

– Vi sysslade med 'climate mitigation' redan på 2000-talet.

Jans tajming visade sig vara perfekt. Under början av 2000-talet expanderade EU och många nya medlemmar hade kolkraftverk med höga utsläpp. Genom nytänkande och avancerad förbränningsoptimering reducerade Mobotec Europe utsläpp från kolkraft i Polen. 2008 köptes Mobotec av det amerikanska företaget Nalco.

Grundade Boson Energy 2008

Jan Grimbrandt tror inte på tur, men desto mer på de inspirerande

människor och kollegor som tagit honom dit han är idag. Vänner, forskaren och professorn Stefan Lundqvist väckte Jans intresse för miljöteknologi för snart 30 år sedan och var medgrundare till AltOptronic.

En annan vän är Włodzimierz Blasiak, som var professor för ugn- och förbränningsteknik på KTH, när Jan tog in honom i Mobotec Europe. Redan då de först träffades på 90-talet började han övertyga Jan om sin vision att framtiden tillhör distribuerade energilösningar – som är lokala, småskaliga och rena. Det tog 12 år innan de 2008 grundade Boson Energy tillsammans – bland annat baserat på forskning inom högtemperaturförgasning för vätgasproduktion, som professor Blasiak påbörjat redan på 80-talet.

– Båda är smarta på riktigt, säger Jan med öppen beundran i rösten.

Från sopor och biomassa till ren energi

Boson Energys grundidé är enkel: Utvinna vätgas och grön koldioxid från biomassa och sopor – för att skapa lokal, ren och cirkulär energi samt ersätta fossil koldioxid.

– Allt är kol och väte, förklarar Jan. I en kemists ögon, på molekyl-nivå, så är det ingen större skillnad mellan innehållet i maten vi äter, en skopa kol, ett fat olja, träden i skogen, eller en tunna sopor. De är alla energibärare, men det gäller att hitta effektiva och rena sätt att utvinna energin.

Idag hamnar sopor av alla slag på soptipp eller eldas upp. Elda är bättre på många sätt, men släpper fortfarande ut växthusgasen koldioxid. Boson Energy har utvecklat en betydligt mer hållbar lösning:

Genom förgasning förångas,

Jan Grimbrandt

Ålder: 56 år.

Familj: Ja.

Intressen: energi, miljö och klimat.

Bor: Kungsbacka och Luxemburg.

Karriär i urval: AltOptronic, medgrundare av Mobotec Europe AB, grundare av Boson Energy.

Aktuell med: Boson Energy.

Favoritcitat: Inga miss-tag, ingen framgång.

separeras och isoleras sopornas kemiska innehåll i (något förenklat) tre beståndsdelar: Kolföreningar, vätgas och övriga ämnen. Och allt tas till vara med Boson Energys 'no waste left behind'-teknologi.

Lösningen finns där, menar Jan. Vi har ägnat mycket tid och resurser till att bygga ett system med ett lönsamt business case som kan göra påverkan över hela världen.

Varför just vätgas från sopor?

Entusiasmen går inte att ta miste på när Jan förklarar:

Vätgas – som blir rent vatten när man använder energin i den – ses som en av de framtida lösningarna på klimat- och energikrisen. Idag utvinns grön vätgas framför allt genom elektrolys av vatten, men i större skala kommer det att kräva enorma mängder elektricitet.

Genom att utvinna vätgas ur sopor får vi däremot ett lokalt system där vi; (1) eliminerar sopor, (2) genererar lokal cirkulär vätgas, (3) tar bort giftiga emissioner som annars hade hamnat i luften, (4) får en grön koldioxid för kommersiellt bruk, och (5), omvandlar askan till ett konstruktionsmaterial som ersätter klimatboven cement.

Närproducerad vätgas från sopor är lönsamt och enklare att distribuera till brukare. Den kan driva vätgasbilar. Den kan producera el där el behövs; för att till exempel snabb-ladda elbilar, bussar och lastbilar utan att dra en enda kilowattimme från nätet. Med vätgasen och den gröna koldioxiden kan man också göra metanol till fartyg eller till cirkulär plast. Ytterligare bonusar är tystare trafik, renare luft och ökad livskvalitet.

Makroperspektivet när Jan berättar är svindlande. Alla bitar verkar falla på plats: Globalt driver ökad välfärd upp mängden sopor. Så här får samhället ett rent energisystem som 'fylls på' med sopor varje dag i en cirkulär och hållbar modell. Och om man ska tro Jan:

– Inget av det här är egentligen tekniskt komplicerat. Men man måste

”Inget av det här är egentligen tekniskt komplicerat, men man måste kunna både elektroner och molekyler – och tänka i system.”

Räkna med vätgas:

1 ton sopor = 100 kg vätgas = ca 1 400 km med buss eller lastbil som går på vätgas eller el. Med det blir 1 ton sopor lika många kilometer som 5.5 fat olja.

Sverige eldar årligen upp 6 miljoner ton sopor. Globalt dumpas och eldas 2 miljarder ton sopor årligen – vilket skulle kunna driva 1 miljard bilar och spara 5 miljarder ton CO2. Billigare än diesel.

Som ren bonus:

Vid förbrukning av 100 kg vätgas produceras en kubikmeter kemiskt rent vatten! Detta i en värld med skriande brist på rent sötvatten...

Läs mer på:
bosonenergy.com

kunna både elektroner och molekyler – och tänka i system.

Alla mot Jan

Varför går det då inte fortare att lansera ny teknik som löser så många problem på en gång?

Jan förklarar pedagogiskt att det i grova drag finns 3 energisystem i världen. De är separata 'top-down' vertikaler med enorm global infrastruktur – och det gör skiftet trögt:

- Diesel och bensin – Från t.ex. Mellanöstern, via en världsomspännande infrastruktur av transporter och raffinaderier, till en bensinmack nära dig.
- Naturgas – En resurs som i stort sett saknas i Europa och måste ledas hit i väldiga rörsystem eller fartyg, i värsta fall från Ryssland.
- Elsystem – Huvudsakligen kol-, kärn- eller vattenkraft, beroende på var du befinner dig.

Idag ses elvertikalen som räddningen i omställningen, konstaterar

”Du kan inte lösa nya utmaningar med gamla lösningar.”

Jan. Men vind- och solkraft ger ännu knappt utslag i den globala energiproduktionen, och det befintliga elsystemet kommer inte att räcka till. Det skulle kräva enorma investeringar.

– Du kan inte lösa nya utmaningar med gamla lösningar.

Hur ser Jan på framtiden?

Det stora målet är att revolutionera världens energisystem, affärsidén är att erbjuda en standardiserad lösning för vätgas från sopor – med anläggningar i hela världen. Eftersom sopor och biomassa finns överallt, blir denna lokala 'bottom-up' modell ett livsviktigt komplement till de gamla storskaliga 'top-down' systemen. Och lokala gröna jobb. Med hjälp av smarta lokala och globala partners som Scient Group, Motala Verkstad, Pyrogenesis och Topsoe är Boson Energy redo att växa snabbt.

Men varför har superentreprenören Jan valt en väg där han har några av världens allra mäktigaste

ekonomiska drakar emot sig?

– Det är ju kanonroligt!, utbrister han. Och tillägger: – Vi ser ju vilken enorm samhällspåverkan det här har, och drakarna börjar förstå att de också behöver oss.

Marknaden har varit trög och ovillig till förändring men nu bokstavligen rasar pusselbitarna på plats. Klimathot, miljöproblem, energipriser, elbrist, energisäkerhet och paradoxalt nog även koldioxidbrist (!) gör att vi står inför massiva investeringar och utbyggnad av laddstolpar, 'gigafabriker' för batterier, gröna stålverk och annan infrastruktur. Vi kan samtidigt inte bortse från människors invanda beteenden...

Varför Ålandsbanken?

Jan med familj flyttade nyligen hem från Luxemburg för att barnen skulle få gå i svensk skola. Han behövde en bank och frågade en vän i styrelsen om tips. Vänner svarade: – Den bästa banken i Sverige är Ålandsbanken. ■

Vishing, phishing, smishing, kärleksbedrägerier, VD-bedrägerier eller investeringsbedrägerier. Falska lotterivinster, installering av fjärrstyrningsprogram till datorn eller länkar med virus. Fenomenet har många namn och tillvägagångssätt men den gemensamma nämnaren är att det handlar om bedrägerier. I och med samhällets förändring har även bedrägerierna ändrats; det blir allt svårare att känna igen en bedragare eftersom deras knep blir mer sofistikerade.

Nedan finns exempel på vanliga bedrägeriförsök. Var uppmärksam om:

- någon ber dig att lämna ut dina bankkoder eller kortuppgifter via samtal, e-post eller sms
- någon kontaktar dig och ber dig logga in i digitala tjänster, verifiera en transaktion eller identifiera dig med bankkoder eller e-ID
- någon påstår att din dator fått virus eller ber dig installera programvara på din dator
- du får ett sms från banken med en klickbar länk

Så funkar nätfiske

Nätfiske (vishing, phishing, smishing) handlar om att bedragaren exempelvis lurar dig att klicka på en skadlig länk som du fått via e-post eller sms eller logga in på en falsk sida för att

få tag på dina person- eller bankuppgifter. Cyberkriminella kan få dig att logga in på en falsk nätbanksida och därmed få tag i dina inloggningsuppgifter – informationen kan användas för att ta över ditt konto eller stjäla din identitet.

Vad kan du göra själv?

Var extra noga med att alltid skriva in rätt adress för att logga in till Internetkontoret, alternativt använd dina bokmärken. Att logga in till Internetkontoret via en sökmotor som Google eller Bing kan leda dig till en falsk sida. Kom ihåg, det största säkerhetshålet är du själv – följ din magkänsla och våga vara misstänksam. Litar du på källan? Kan du kontrollera meddelandets äkthet genom att söka på internet eller

kontakta avsändaren? Om svaret är nej, är det bättre att ta det säkra före det osäkra.

Osäker eller utsatt – kontakta oss!

Om du är det minsta osäker på ett samtal, sms eller e-post som påstås komma från banken, avsluta samtalet och ring upp oss för att säkerställa att det inte handlar om ett bedrägeri. Skriv in numret manuellt i stället för att använda telefonens återuppringningsfunktion. Du hittar telefonnumret till Kundservice både på *Internetkontoret* (inloggnings-sidan) och i *Mobilbanken* (under *Kontakt > Viktiga telefonnummer*, även i utloggat läge).

Och kom ihåg – om du blivit utsatt för ett bedrägeri, kontakta oss direkt! ■

Tips & råd

1. Håll dina inloggningsuppgifter för dig själv – och endast för dig själv. De är personliga. Banken kontaktar inte dig för att be om dem.

2. För att logga in till Internetkontoret, skriv in adressen www.alandsbanken.se eller använd ditt eget bokmärke – logga inte in via länkar du fått. Länken kan styra dig till en bluffsida.

3. Mata inte in dina person- eller bankuppgifter på en webbplats, om du inte kan säkerställa dess riktighet. Du kan hamna på falska nätsidor även via sökmotorer som Google eller Bing.

4. Öppna inte bifogade filer i vanlig e-post trots att e-posten ser ut att komma från banken. Om vi skickar filer via e-post sker det via säker e-post.

5. Klicka inte på länkar i sms som ser ut att komma från banken. Vi skickar inte länkar via sms. Sms från bedragare kan hamna i samma meddelandekedja som bankens riktiga meddelanden.

6. Godkänn inte en betalning eller överföring som du inte själv har gjort.

7. Om en obekant person kontaktar dig och ber dig installera något på din dator eller mobil, ska du inte göra det. Installera själv de program du behöver. I oklara situationer ska du fråga någon du känner eller vända dig till en datakunnig - och när det gäller bankärenden, kan du också kontakta oss på banken.

För Linda hänger allt ihop med hållbarhet

Text: **John Henni** Foto: **Therese Andersson**

Nu översköljs finansbranschen av regelverk, direktiv, och rekommendationer som ska bädda för ett mer hållbart samhälle. Omställningen kommer inte att vara smärtfri, men Linda tror den kommer gå snabbare och längre än vi ens kan föreställa oss.

Det var genom sin långa karriär inom HR, Human Resources, som Linda Lund kom fram till att allt – arbetslivet, det sociala livet och familjelivet, till och med fritiden och utflykterna i den åländska naturen – hänger ihop. Det var därför hon valde att ändra riktning när tillfälle gavs.

Tjänsten som Sustainability Developer har bara cirka ett år på nacken. Ålandsbanken har legat i framkant inom miljöarbete i många år, men det finns ett behov av den här nya rollen eftersom området växer så mycket. Som Sustainability

Developer ska Linda se till att uppdaterad kompetens och kunskap når ut till alla delar av organisationen när banken ställer om. Kort sagt:

– Vad vi som organisation ska göra, och hur vi ska göra det.

Hållbarhet i 4 delar

I dagsläget – och inom överskådlig framtid – handlar det om att hela organisationen måste jobba med hållbarhetsfrågor på alla nivåer. På Ålandsbanken har man valt att dela upp arbetet i fyra delar: ansvarsfulla placeringar, ansvarsfull kreditgivning, socialt ansvar och miljöansvar. Samtliga utgår från FN:s 17 globala

”Arbetet som vi gör här är på riktigt, med syfte att skapa förändringar.”

hållbarhetsmål. Eftersom dessa är på global nivå så har man på Ålandsbanken valt att bryta ner dem för att skapa tydligt fokus på hur man ska handla framöver.

Hur duktiga är Ålandsbanken på hållbarhetsarbete jämfört med andra banker? Linda får ofta den här frågan, men det är svårt att göra jämförelser. Allt är så nytt och förutsättningarna så olika för olika aktörer. Men hon bjuder på en inblick i var banken är som starkast, och var man kan bli bättre:

Ålandsbankens styrka

En styrka är Ålandsbankens

ursprung. Det finns kvar en entreprenörsmentalitet och gör det själv-anda från den lilla ön där befolkningen grundade sin egen bank för bygdens överlevnads skull.

– Arbetet som vi gör här är på riktigt, med syfte att skapa förändringar.

En andra styrka är att Ålandsbanken är duktig på att följa utvecklingen i samhället och i finansbranschen – men att man sedan går sin egen väg och gör egna val utifrån bankens unika förutsättningar. Östersjöprojektet och Åland Index är tydliga exempel på det.

En tredje styrka är att Ålandsbanken är mindre än många andra banker. Det ger utrymme för snabba beslut och förändring, och inte minst för eldsjälar som av eget intresse driver frågor internt.

Utrymme för förbättring

Banken behöver bli bättre på att fånga upp kundernas och andra intressenters förväntningar. Linda är övertygad att kunderna vill diskutera hållbarhet – och att enda vägen till hållbarhet är genom samarbete. Då behövs en gedigen kunskap om kundernas och andra intressenters behov.

– Kunderna vill kunna fatta mer hållbara beslut.

Ålandsbanken kan idag erbjuda hållbart inriktade produkter inom till exempel placering, men det är bara början. Det behövs ett rikare utbud och ett hållbart arbetssätt som genomsyrar hela verksamheten.

– Jag hoppas vi kan visa mod och transparens. Jag tror andra banker sneglar på det.

Optimist javisst

Linda är född och uppvuxen på Åland och bor i Mariehamn med sin sambo och två barn. Hon läser

mycket och nördar gärna ner sig i vissa ämnen. Formgivning är ett stort intresse, i synnerhet industriell formgivning – där hon på senare år snöat in på hållbarhetsaspekten. Men allt handlar inte om miljö och hållbarhet. På fritiden tycker hon om att träffa vänner, träna och att fylla på batterierna ute i naturen – gärna i eller i anslutning till vatten. Då är det ett privilegium att bo på Åland.

Både som förälder och som boende på natursköna Åland finns anledning att oroa sig för de alarmistiska budskap vi alla matas med idag, men Linda konstaterar att hon är optimist. Utifrån det hon och organisationen lär sig i det dagliga hållbarhetsarbetet kan hon se att det går att göra skillnad.

– Det kommer inte att vara enkelt, men det kommer att gå.

I en nära framtid

Målen i bankens klimatstrategi är satta. – Nu ska de uppnås, konstaterar Linda. Ålandsbanken lägger mycket kraft på FN:s ramverk för Responsible Banking, på deras principer enligt *Net-Zero Banking Alliance*, och på att nå Parisavtalets klimatmål om högst 1,5 graders uppvärmning. På en strategisk nivå finns en hel del stöttning att få från FN.

Linda Lund

Född: 1975, Åland

Familj: Sambo och två barn.

Bor: Mariehamn

Utbildning: Uppsala Universitet, Lärarhögskolan i Stockholm och Gymnasitik- och idrottshögskolan – GIH, Stockholm.

Gör: Sustainability Developer, Ålandsbanken.

Favoritcitat: "Det verkar alltid omöjligt tills det är gjort." – *Nelson Mandela*

EU:s taxonomi ska följas och då är tillgång till korrekt data av största vikt. Den är ett måste för att kunna rapportera faktisk påverkan och för att utläsa eventuella framsteg på vägen mot hållbarhet. Ibland är det knepigt att tolka vilken typ av data som menas och hur den ska rapporteras. Det är inte alltid helt självklart hur upphovsmännen har tänkt, men ur Lindas perspektiv hänger allt ändå ihop:

– Hållbarhet är ett område där *allting* räknas, varje fråga och varje individ.

I en avlägsen framtid

Kommer rollen som Sustainability Developer en dag, i en hållbar framtid, att ha spelat ut sin roll? Tvärtom, spår Linda. Det kommer att behövas mer kompetens och ansvar för hållbarhet på alla företag och organisationer. Och nya regelverk och direktiv som kommer få stor påverkan på hur affären ser ut framåt.

– De närmaste åren kommer vi få se innovationer och samarbeten som vi inte ens kan föreställa oss idag.

På Ålandsbanken är omvärldsbvakningen febril. Utvecklingen går snabbt.

– Jag har aldrig sett något liknande, säger Linda. ■

*Var med och påverka
för en grönare framtid*

Hållbarhets- preferenser en del av placerings- rådgivningen

Text: Anna-Stina Wiklund Foto: Anton Sucksdorff

Sedan juni i år ställer vi, precis som andra banker inom EU, frågor om dina hållbarhetspreferenser i samband med placeringsrådgivning. Frågorna är en del av en omfattande samling EU-förordningar och regelverk som har som syfte att främja hållbar finansiering – finansbranschen kommer att ha en nyckelroll i att styra kapital mot grönare alternativ och därmed en mer hållbar framtid. Målet är att hela Europeiska unionen ska vara klimatneutralt år 2050.

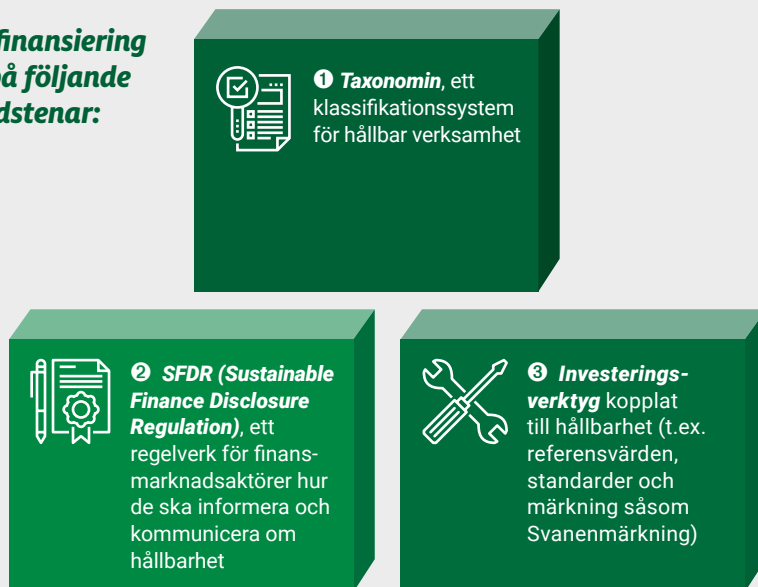
Regleringen innebär alltså att vi numera behöver fråga dig som

kund om du har några hållbarhetspreferenser och ifall ja, vilka de är. Dessa frågor ställs i samband med placeringsrådgivning och gäller därmed inte placeringar som du gör på egen hand. Förutom preferenser gällande exempelvis risknivå och placeringshorisont kan du nu även svara på frågor om hur du vill att hållbarhet ska beaktas vid val av placeringar, eftersom varje investeringsbeslut även har en inverkan på hållbarhetsfaktorer. Du som kund har därmed möjlighet att påverka. Du kan välja hållbarhetspreferenser inom ramen av de alternativ som är listade nedanför.

Ett pågående arbete

Ambitionsnivån är hög och tanken är god, men hur detta implementeras i praktiken är fortfarande ett pågående arbete med ett antal frågetecken. Det kan dröja upp till ett par år till innan all information finns tillgänglig för att vi ska kunna tillgodose dina önskemål fullt ut gällande hållbarhetspreferenser. Det positiva med de nya reglerna är att du som kund kommer att kunna välja nivån av hållbarhet i dina placeringar och enklare jämföra olika produkter med varandra.

Hållbar finansiering bygger på följande tre grundstenar:

Dina hållbarhetspreferenser kan bestå av ett eller flera av följande alternativ:

Hur fungerardetta i praktiken?

Fakta

Huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (Principal Adverse Impact, PAI)

Huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer handlar om hur ett företags verksamhet påverkar omvärlden, bland annat miljön, arbetsförhållanden och sociala villkor. Till exempel kan verksamheten i ett företag medföra utsläpp av koldioxid, påverka den biologiska mångfalden, eller bryta mot OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Hållbara investeringar enligt EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR)

I SFDR definieras på en generell nivå vad som utgör en hållbar investering från ett miljömässigt eller socialt perspektiv. SFDR delar in produkter efter om de har *hållbara investeringar som mål* (så kallade artikel 9-produkter), om produkterna *främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper* (så kallade artikel 8-produkter), respektive övriga produkter.

Miljömässigt hållbara investeringar enligt EU:s taxonomiförordning (EU-taxonomi)

I EU-taxonomi definieras om ett företags ekonomiska verksamheter kan anses som miljömässigt hållbara. Verksamheterna ska bidra positivt till minst ett av de sex hållbarhetskategorierna utan att motverka någon annan. Taxonomi omfattar följande miljömål:

- 1 Begränsning av klimatförändringar
- 2 Anpassning till klimatförändringar
- 3 Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser
- 4 Övergång till en cirkulär ekonomi
- 5 Förebyggande och kontroll av föroreningar
- 6 Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

**MÖT ANDERS Å KARLSSON,
LEDAMOT I ÅLANDSBANKENS STYRELSE**

Anders vill inte stå stilla

När Anders Å Karlsson kom till Ålandsbankens styrelse 2012 tog han med sig sin filosofi: Oavsett inom vilken industri man verkar – vare sig man erbjuder finansiella tjänster eller potatiships – får man som organisation inte stå stilla i utvecklingen.

Text: John Hennius Foto: Therese Andersson

I slutet av 80-talet tillträdde Anders jobbet som ekonomichef på Chips Abp, ett åländskt bolag som producerade potatiships för den finska marknaden. Det skulle visa sig vara början på en lång och framgångsrik resa. Han blev kvar i över 20 år och sysslade med frågor inom ekonomi, finans och företagsledning.

– Jag tror det var de där åren som formade mig, säger han.

Under årens lopp köpte Chips Abp upp fler namnkunniga företag och utvecklade dem. Bland annat svenska OLW, finska Taffel, KIMs i Danmark och Norge, och snacksbo-

lag i Baltikum. Ett av Anders många uppdrag var att göra företaget noteringsbart i slutet av 80-talet. 2004 köptes chipsbolaget av den norska livsmedelsjätten Orkla. Anders jobbade kvar till 2009.

– Därefter fanns det utrymme för styrelseuppdrag.

En entreprenöriell bank

Jobbet på Chips Abp handlade om att ta på sig rollen som entreprenör och att utveckla verksamheten. Att sitta i en bankstyrelse är något annat. Verksamheten är till stor del styrd av regler som utfärdas av myndigheter.

– Bank handlar mycket om för-

valtning och om att efterleva regler, konstaterar Anders.

Trots detta är det mycket i hans jobb i Ålandsbankens styrelse som påminner om hans tidigare karriär: Att formulera och uppnå ekonomiska och finansiella mål. Och om uppföljning. Utrymmet för en entreprenör är större i andra typer av företag, men Anders verkar ändå ha hittat rätt:

– Ålandsbanken råkar vara ovanligt entreprenöriell för att vara bank.

Man säger sig vara banken som går sin egen väg – och enligt Anders har man gjort det på många områden. Det egna it-bolaget Crosskey är ett exempel. På de flesta banker drar man sig för att diversifiera verksam-

”Ålandsbanken råkar vara ovanligt entreprenöriell för att vara bank.”

heten, men för Ålandsbanken har det varit en styrka. Systemen som utvecklas i Crosskey levereras även till andra aktörer på marknaden och på så vis uppnås fördelaktig "cost sharing". Det har Ålandsbankens entreprenöriellt sinnade styrelse och ledning varit med och sett till.

Lösamhet och hållbarhet

Anders beskriver sig själv som resultatorienterad. Det sitter i ryggraden att söka förbättrings- och tillväxtmöjligheter. Oavsett inom vilken industri man befinner sig så får man som organisation inte stå stilla i verksamheten.

– Utveckling och resultat. Det är den gamla ekonomichefen som lever kvar.

Det resultatorienterade tänkandet omfattar också bankens hållbarhetsfrågor. Det faller på styrelsen att sätta upp hållbarhetsmål och att följa upp att banken når dem. Den operativa ledningen är ambitiös och deras ansträngningar får 100 procent stöd i styrelsen. Ålandsbanken har gått i bräschen, menar Anders. Idag erbjuder banken bland annat en vindkraftfond med placeringsobjekt i Finland, och även andra produkter med inriktning på hållbarhet.

Ålandsbankens framgångsrecept

Enligt Anders är Ålandsbankens framgångsrecept att man har en fantastisk personal och ledning, att man helt enkelt har rätt personer i organisationen. Gentemot kunderna yttrar sig bankens kultur i hur mycket man värdesätter det personliga mötet. Ålandsbanken tror på ett lokalt fokus med lokal bemanning som känner sin marknad. Många tjänster sköts digitalt, men i det dagliga arbetet anstränger man sig på att vara service-orienterade och då går det personliga mötet gärna före det digitala.

– Vi svarar när våra kunder ringer, sammanfattar Anders.

Även i sitt tidigare liv ("jag menar jobb", rättar han sig) i chipskon-

cernen jobbade Anders på daglig basis med personer i dotterbolagen i Finland, Sverige, Norge, Danmark och Baltikum. Han upplever samma styrka – en blandning av nationaliteter och kulturer på arbetsplatsen – på Ålandsbanken. Åland må räknas som en finsk ö, men kulturen är till stor del svensk. De två länderna ligger nära varandra på många sätt, men det finns kulturskillnader, inte minst på arbetsplatsen. Det skapar dynamik. Och i den dynamiken kan det vara naturligt för en ålänning att navigera...

Fritiden går till familjen

För en ålänning faller det sig naturligt att växa upp med naturen runt knuten och att njuta av den på fritiden. Och eftersom jobbet är stillasittande så uppskattar han fysisk aktivitet. Han sysselsätter sig gärna med diverse byggprojekt och med lite jakt, bland annat på rådjur. Samtidigt kan det ju faktiskt vara skönt att även få uppleva andra miljöer. Anders uppskattar också att få vara i storstäder – långt från naturen hemma – och njuta av utbudet där. Men framför allt:

– Familjen får mycket tid.

Anders har två döttrar med respektive familjer att ägna sig åt, däribland fyra barnbarn. Där lägger han gärna mycket av sin fritid.

Det går inte heller en dag utan att Anders följer näringslivet på något sätt. Sedan 80-talet har han haft direktinvesteringar i aktier som ett fritidsintresse och han håller ett nyfiket öga på aktiemarknaden i Sverige och Finland.

Bistra tider har ett slut

Hur denna vinter kommer att arta sig beror väldigt mycket på hur den ryska invasionen av Ukraina utvecklas, siar Anders. Det gör det näst intill omöjligt att svara på hur den närmaste tiden kommer att se ut i bank- och finansvärlden. Hittills har vi ställts inför högre inflation – det har alla länder redan fått känna

Anders Å Karlsson

Född: 1959, i Lemland, Åland.

Utbildning: Svenska Handelshögskolan i Helsingfors, 1980-81. Merkonom, Ålands Handelsläroverk, 1978.

Gör: Styrelseledamot i Ålandsbanken, med flera

på. Förmodligen kommer vi även få se ännu högre räntor och fallande bostadspriser. Allt beror på hur kriget utvecklar sig.

Anders hoppas att företagen ska klara det höjda kostnadstrycket och de stigande energipriserna så att sysselsättningen hålls uppe, både i Sverige och i Finland. Om samhället klarar sysselsättningen, så klarar man sig utan alltför höga kreditförluster. Det är viktigt för en bank. Även om kriget skulle få ett oväntat snabbt slut så kommer en normalisering att ta tid. Vi måste nog räkna med en problemtyngd vinter i Norden och i Europa. Men Anders, med sin långa erfarenhet, konstaterar också:

– Alla kriser tar slut. ■

Penningpolitiken på väg att normaliseras – mot neutral ränta

Världsekonomin har på senaste tid överraskats av en helt ny sorts räntemiljö. Man kan till och med tala om en grundläggande regimskiftning inom penning- och centralbankspolitiken. En långvarig och delvis mycket låg, till och med negativ, räntemiljö håller på att ändra karaktär.

Text: **Jyri Suonpää, räntechef** Foto: **Pexels** och **Charlotte Venema/Unsplash**

Alla centralbanker inom OECD har antingen redan initierat eller åtminstone förbereder sig för att höja sina styrräntor. Turkiets centralbank är det enda undantaget, och detta bara på grund av dess tvivelaktiga autonomi från landets inrikespolitik.

ECB initierade höjningar av sina styrräntor under sitt sommar-möte 21 juli med 50 punkter, och marknaderna förväntar sig att rejäla räntehöjningar fortsätter under resten av året och att styrräntan stabiliseras kring 2 % under våren 2023. USA:s centralbank Federal Reserves agerande har varit ännu mer proaktivt och aggressivt.

Marknaden i USA förväntar sig en räntenivå på ca 4% i landet under våren 2023. Dessa prognoser verkar ganska sannolika, i synnerhet eftersom områdenas inflationssiffror inte visar några tecken på nedgång – i Europa har de inte ens jämnats ut ännu. Centralbankernas främsta penningpolitiska mål samt många gånger, som i ECB:s fall, deras enda mandat, är att upprätthålla prisstabilitet. Prisstabilitet definieras allmänt som en inflationstakt på 2% som varken över- eller underskrids. För att uppnå detta mål och för att upprätthålla sin trovärdighet kan centralbankerna vara tvungna att tillfälligt höja räntorna avsevärt över den optimala nivån.

Och sedan då? Det finns delade åsikter bland nationalekonomer och beslutsfattare inom penningpolitiken om utsikterna för räntestegen på medellång sikt, särskilt bland de synnerligen varierande ekonomierna inom eurozonen. I likhet med andra centralbanker siktar ECB mot en neutral ränta som skulle vara tillräckligt hög för att tämja inflationen och behålla den kring 2 %, men inte så hög att den dämpar tillväxten och låser den på en nivå som underskrider den potentiella tillväxttenden. Detta låter som en enkel uppgift för proffs inom penningpolitik, men det kluriga är att ingen kan med säkerhet på förhand precisera var den neutrala räntenivån finns.

Vad skulle en sådan räntenivå kunna vara? Neutralränta, naturlig ränta eller ränta som rensar mark-

naden betecknas med notationen r^* och är ett centralt begrepp som hjälper att tolka och förstå effekterna av penningpolitiska beslut och makroekonomiska relationer. Dess moderna användning härstammar från den svenska nationalekonomen Knut Wicksell som år 1898 definierade den som en ränta som är kopplad till prisstabilitet. En ränta som överskrider den naturliga räntan dämpar ekonomisk aktivitet och leder till prisnedgångar, medan en ränta som underskrider den naturliga räntan har motsatt effekt. Enligt Wicksell säkerställs stabiliteten av både priser och ekonomisk aktivitet genom en balans mellan marknadsräntan och den naturliga räntan.

För centralbankirerna utgör den neutrala räntan ett viktigt verktyg eftersom den kan användas för att

klassificera penningpolitiken som åtstramande, neutral eller stimulerande. På en neutral räntenivå påverkar centralbanken inte inflationen då dess agerande har varken en accelererande eller en inbromsande effekt.

Tyvärr kan man dock inte hitta en notering för en neutral ränta vare sig på datorskärmen eller tidningarnas ekonomisidor. Trots att den neutrala räntan utgör en användbar jämförelsepunkt för centralbanker inom penningpolitisk kalibrering är den på många sätt svårdefinierad och -tolkad. Den neutrala räntan är inte observerbar utan måste uppskattas genom osäkra beräkningar där en annan icke observerbar faktor, det vill säga den potentiella produktionsnivån, ska användas. Den neutrala räntan är alltså en ►

”Det finns en stor variation när det gäller uppfattningen av den optimala balansnivån för neutral ränta”

► så kallad estimerad ränta, vilket betyder att den estimeras på basis av olika makroekonomiska modeller och observationer, inklusive flera antaganden. De naturligt beräknade resultaten är känsliga i relation till dessa antaganden. Vidare är den neutrala räntan inte statisk, utan en dynamisk ränta vars nivå beror på många olika ekonomiska och penningpolitiska faktorer. En stor mängd centralbankproffs och andra ekonomer arbetar kontinuerligt för att estimeras och modellera den neutrala räntan. Enligt forskarna är några av de typiska faktorerna som påverkar den naturliga räntan ekonomisk tillväxt, arbetskrafts- och produktivitetstillväxt, teknisk utveckling, förändringar i bankreglering och finanspolitik. Den neutrala räntan kan även mätas och uppskattas för olika tidshorisonter. Den är inte nödvändigtvis samma på kort och lång sikt, inte ens under samma övriga villkor. Beroende på den ekonomiska situationen kan tidsramarna påverka de styrande faktorerna för den neutrala räntan på väldigt olika sätt.

USA:s centralbank FED:s estimat om landets långsiktiga neutrala ränta är

ca 2,4 %, men detta bestrids av flera ekonomer utanför centralbanken. Vissa anser att räntenivån är för hög medan andra hävdar det motsatta. Debatten går het, speciellt nu när vi i västerländska ekonomier står inför ett penningpolitiskt regimskifte.

ECB:s situation är ännu svårare. För det första är nivån för den neutrala räntan inom eurozonen lägre än den motsvarande nivån i USA. Detta beror åtminstone på demografiska faktorer samt strukturella svagheter inom Europas ekonomi jämfört med USA, till exempel arbetsmarknadens flexibilitet och dynamik. För det andra agerar ECB som centralbank för alla länder i eurozonen, och dess penningpolitik borde reflekteras likartat överallt inom eurosyste- met. Eurozonen innefattar dock å ena sidan länder som Italien, vars skuld i relation till landets BNP överskrider 150 % och å andra sidan länder som Tyskland, vars skuldkvot är ungefär hälften av Italiens samt länder som ekonomiskt ligger någonstans mitt emellan dessa.

Således finns det även stor variation när det gäller uppfattningen av den optimala balansnivån för neutral

ränta. De mest duvaktiga centralbankscheferna i Europa anser att den optimala nivån i eurozonen ligger på eller strax över ca 1 %, medan de mest hökaktiga cheferna anser att den rätta nivån ligger på klart över 2 %. Någon form av konsensus eller median kan anses finnas kring 1,8 %, vilket är lägre än marknadens nuvarande förväntningar på var ECB:s styrränta bör ligga på medellång sikt.

Är det så i eurozonen att "one size fits all" eller snarare "one size really fits no one"? Detta överväger marknaderna som bäst, och på grund av avvikande uppfattningar har volatiliteten inom räntemarknaden varit rekordhög under de senaste månaderna.

Den neutrala/naturliga räntan är en abstraktion; i likhet med tron visar den sig i sina gärningar och sina resultat. Det är först i efterskott som vi kan konstatera att om centralbankens penningpolitik har lyckats stabilisera priserna och ekonomin, har styrräntan varit i balans med den neutrala räntan, och vice versa – om målen inte har nåtts, har balansen mellan dessa inte funnits. ■

Trygg – för extra trygghet

Hjälp vid identitetsstöld

Även om vi läser, hör och varnas om bedrägerier så kan det ändå hända att vi råkar ut för dem. I samband med bedrägerier kan du även råka ut för identitetsstöld – att någon olovligt använder din identitet för att exempelvis ta ett lån, skaffa ett kreditkort eller kopiera nycklarna till din bostad. Du som har ett Ålandsbanken Premium Gold-, Private Banking- eller World Elite-kort får via tjänsten ID-stödsupport hjälp med att minska risken för att bli utsatt och praktisk hjälp med att lösa en eventuell ID-stöld. Därtill kan identitetsstödsförsäkringen som hör till ditt kort täcka kostnader som uppstår i samband med en ID-stöld.

Ålandsbankens ID-stödsupport

Om du misstänker att din identitet har blivit stulen tar du kontakt med Ålandsbankens ID-stödsupport. Du får en personlig handläggare som hjälper dig genom hela processen eller får fullmakt att ta över och driva ditt ärende. Bakom din handläggare finns ett helt team av experter. Tillsammans kartlägger ni omfattningen och begränsar skadan genom att stoppa vidare försök till bedrägeri och kontakta fordringsägare.

Du får hjälp med att:

- **bestrida och avvisa obefogade betalningskrav**
- **upprätta bedrägerispärr hos kreditupplysningsföretag**
- **kräva att orättmätiga anmärkningar i kreditupplysningsdatabaser avlägsnas.**

Identitetsstödsförsäkring

Till ditt Premium Gold-, Private Banking- eller World Elite-kort hör även en identitetsstödsförsäkring, vilken du kan få hjälp av om någon olovligt använder ditt namn och personbeteckning för att öppna kredit- eller bankkonton. Försäkringen täcker bland annat juridiska kostnader, inkomstbortfall, betalningskrav och diverse utgifter som uppstår vid en identitetsstöld. Via dina sidor på Internetkontoret och i Mobilbanken hittar du mer information och anvisningar om hur du går till väga för att få hjälp via tjänsten eller försäkringen. ■

INFÖR ÅRETS STORTÄVLING PÅ ÅLANDS GOLFKLUBB TRÄFFADE VI KLUBBDIREKTÖR BJÖRN WENNSTRÖM FÖR EN PRATSTUND.

Ålands Golfklubb tar klivet ut i världen!

Foto: Jacob Sjöman/Ålands GK

Efter pandemin är det åter många nordiska golfare som står i kö för att återvända till den natursköna golfanläggningen i Kastelholm. Intresset för framför allt ombyggda Slottsbanan, som stod klar under högsommaren 2020, är större än

någonsin. Under sensommaren arrangerade Ålands Golfklubb Åland 100 Ladies Open by Ålandsbanken, en deltävling i prestigefyllda Ladies European Tour och genom denna satsning tar man ett bestämt kliv ut i en internationell kontext.

ÅLAND 100
LADIES
Open
BY ÅLANDSBANKEN

Alandsbanking har redan tidigare berättat om Ålands Golfklubbs satsning på att i grunden förnya Slottsbanan.

Redan innan nyöppningen 2020 var förväntningarna och förhoppningarna på den nya banan skyhöga, men bland såväl gästande spelare som den samlade journalistkåren råder knappa två år efter öppningen en stor konsensus – Slottsbanan är en unik golfupplevelse som man inte får missa!

Viktig motor inom turismnäringen

Under högsäsong sysselsätter Ålands Golfklubb en bra bit över 30 personer bara inom den egna verksamheten. Utöver detta är ytterligare ett tiotal personer anställda inom den utökade gästserviceverksamheten hos klubbens två centrala partners, Golfrestaurangen samt Golfshopen. Hur viktig vår golfklubb är för turismnäringen som helhet kan vi bara gissa oss till men alla vi pratar med är överens om att det är en av våra viktigaste turistdragare, konstaterar Björn Wennström.

Ända sedan klubben öppnade de första hålen 1983 har golfens betydelse som en av de centrala åländska besöksanledningarna varit väldigt tydlig. Golfsäsongen sträcker sig som regel från början av maj till

en bra bit in i oktober. Under ett normalt år spelas närmare 17 000, med en förväntan om en rejäl ökning, gästrundor på klubbens två 18-hålsbanor.

Visionen att gå från bra till enastående

I en nationell golfbaneranking placerade sig Slottsbanan på en fin tredje plats och Kungsbanan på trettonde plats bland ett 150-tal banor i Finland. Branschexperter och golfjournalister förväntar sig ännu mera – man ser framför sig att Slottsbanan ska placera sig på de nordiska eller till och med europeiska topplistorna så snart den har vuxit till sig ytterligare.

Sedan årsskiftet arbetar klubben med en ny vision där målet är att gå från bra till enastående. Det här ska uppnås genom att ytterligare höja såväl gästernas som medlemmarnas helhetsupplevelse. Det kan handla om allt från detaljer gällande gräsets klipphöjd och flaggplaceringar till hur gästen välkomnas på anläggningen. Ett arbete av den här kalibern är inget man genomför i en handvändning utan är snarare en långsiktig satsning där hela personalen behöver involveras för att framgångar ska kunna skördas.

Ett steg på vägen i denna

Björn Wennström

satsning är att Europatourtävlingen Åland 100 Ladies Open By Ålandsbanken arrangerades på Ålands Golfklubb 1–3 september. Under de tre tävlingsdagarna kämpade 120 spelare om en framskjuten position med chans på prispotten. I startfältet ingick ett flertal spelare från de nordiska länderna och dessutom spelare som representerade de åländska färgerna.

– Att kunna erbjuda vår oerhört omtyckta Slottsbanan för en internationell tävling på högsta nivå är för oss väldigt glädjande, då vi får dela med oss till omvärlden av Åland och vår fantastiska anläggning. Arrangemanget var en viktig kvalitetsstämpel för vår verksamhet och vi gjorde vårt yttersta för att arrangera ett familjärt evenemang i världsklass, där både spelare, åskådare och partners kände sig betydelsefulla, säger Ålands Golfklubbs klubbdirektör Björn Wennström.

Partnerskap för stärkt attraktionskraft

Ålandsbanken har redan i många år bidragit som partner till Ålands Golfklubb, framför allt med tanke på den samhällsnytta som verksamheten genererar. När det stod klart att Ladies European Tour skulle besöka Åland var steget till att kliva in som titelpartner vid tävlingen naturligt.

– Från Ålandsbankens sida är vi stolta över att vi fick vara med som titelpartner och med det bidrog till att få Ladies European Tour till Åland och Ålands Golfklubb. Att kunna vara med och stödja ett internationellt toppidrottsevenemang i Finland är något som känns helt rätt och vi var de första att gratulera Ålands Golfklubb till att få arrangera Åland 100 Ladies Open by Ålandsbanken, en tävling som kommer att bidra till den åländska attraktionskraften under lång tid, säger Peter Wiklöf, vd och koncernchef på Ålandsbanken. ■

SLOTTSBANAN STIGER TILL ELITEN BLAND GOLFBANOR

Text: Teemu Tyry Foto: Tristan Jones/LET och Tomi Natri Productions

Åland 100 Ladies Open 2022

Tävlingen vanns av Frankrikes Anne Chalotte Mora, för vilken förstaplatsen var karriärens första. Hon kvitterade ut 37 500 euro i prispengar.

Bäst av finländarna var Ursula Wikström (5: a), som var nära toppen fram till de sista hålen.

Linda Osala kom på en åttonde plats och Noora Komulainen på en tjugonde plats.

Bland ålänningarna deltog Anna-Karin Salmén och Emma Lindman i tävlingen.

ÅGK:s 13-åriga topplöftet Alma Bergroth tränade för framtiden genom att agera som Ursula Wikströms caddie.

Åland 100 Ladies Open by Ålandsbanken överträffade alla förväntningar. Den mediala uppmärksamheten och responsen från deltagarna ökade Ålands synlighet och attraktionskraft som en av de mest särpräglade golfdestinationerna i Europa.

Alands Golfklubb lyckades mycket bra med att arrangera den finska golfsäsongens huvudevenemang i samarbete med Golf förbundet och Ladies European Tour.

Slottsbanan, som utformades i en djärv ny form av fältarkitekten Philip Spogård, förbluffade utländska spelare inte bara med sin naturskönhet utan också med banans, och särskilt greenernas utmärkta skick.

De beskrevs till och med som de bästa på hela Ladies European Tour.

– En otroligt vacker helhet, en fantastisk bana. Alla tjänster fungerar utmärkt. Ålands Golfklubb

är bland de mest prestigefyllda golfanläggningarna och nummer ett landskapsmässigt, berömde danska Smilla Tarning Soenderby.

Finlands Linda Osala, som nådde karriärens bästa placering (8:e), berättade i en tv-intervju att hon kommer att be Finlands Golf förbundet om att LET-tävlingen ska spelas på Slottsbanan även nästa säsong.

Förutom två 18-hålsbanor erbjuder golfcentret övningsområdet av toppklass, en golfbutik med förstklassigt urval och tjänster samt en restaurang av hög kvalitet.

Den internationella, avslappnade och mysiga stämning som råder på Ålands Golfklubb skapar tillsammans med banan och tjänsterna en upplevelse som lämnar ett bestående intryck.

I Åland 100 Ladies Open by Ålandsbanken deltog 116 spelare från 21 olika länder.

– Den internationella tv-sändningen

av tävlingen till flera dussin länder var en betydande och mycket lyckad insats för att höja Ålands profil, liksom medvetenheten om Finland som golfdestination och arrangör av internationella tävlingar, säger Hanna Hartikainen, ordförande för Golf förbundet.

Golf förbundets styrelse får ta på sig "skulden" för att Finlands mest prestigefyllda golftävling 2022 spelades på Slottsbanan.

– Styrelsen gjorde en bekantskapsresa till Åland vid en tidpunkt då banreformen bara var en ritning till pappers. Vi var mycket nöjda med planerna och frågade Ålands Golfklubbs om de var intresserade av att stå som värd för det viktigaste evenemanget inom damernas tour.

– När den förnyade Slottsbanan öppnades 2020 blev styrelsemedlemmarna förälskade i banan och den omkringliggande naturen. Vi upprepade förslaget och undertecknade ett avtal med Ålands Golfklubb om att arrangera evenemanget 2022, berättar Hartikainen.

Åland 100 Ladies Open by Ålandsbanken blev en succé.

– Ålänningarna, även de som ännu inte utövar sporten, har anledning att känna sig stolta över det fina golfcentret och i synnerhet Slottsbanan, som ger ett uppsving för golf turismens tillväxt, säger Golf förbundets ordförande Hanna Hartikainen. ■

Tips & nyheter

Hantera dina aktier och fonder via Internetkontoret och Mobilbanken

Du vet väl om att du kan sköta dina placeringar precis när det passar dig. Du som har en depå, investeringssparkonto eller fonddepå kan köpa, sälja och byta såväl Ålandsbankens egna som externa fonder

på Internetkontoret och Mobilbanken. Du som har depå eller ett investeringssparkonto kan också handla med svenska aktier i både Internetkontoret och Mobilbanken. ■

GARMIN PAY – BETALA MED DIN SMARTKLOCKA

Glömt plånboken hemma? Inga problem. Har du en Garmin smartklocka kan du lägga till dina kort i appen Garmin Connect och betala smidigt med din klocka där kontaktlösa betalningar erbjuds. ■

Vi ger dig våra favorit-funktioner i Mobilbanken

- Snabba överföringar via *Kontoöversikten*: använd "drag and drop"-funktionen och för över pengar mellan dina konton i ett ögonblick – välj från konto, till konto och summan – överfört!
- Se snabbsaldo på utvalt konto utan att logga in via sidomenyn
- Boka möte med din kundansvariga via *Kontakt*
- Sök transaktioner per månad på kontoöversikten
- Följ miljöpåverkan av dina kortköp – alla våra kort är kopplade till beräkningssystemet Åland Index som ger din möjlighet att se över hur dina konsumtionsvanor påverkar ditt koldioxidavtryck ■

§ LAGÄNDRING FÖR ENKLARE PENSIONSFLYTT

Den 18 maj i år klubbade riksdagen igenom regeringens förslag om en ytterligare utvidgning av flytträtt för pension. Sedan den 1 juli är det därför möjligt att flytta individuella fond- och depåförsäkringar oavsett när och hos vilken aktör du en gång i tiden har tecknat din försäkring. En fördel med

att flytta gamla pensioner är att slippa betala försäkringsavgifter och kapitalavgifter på flera olika ställen. Det är inte alla som har en sådan avgift men majoriteten har det. En annan fördel är att du får en bättre överblick och kontroll om du samlar pensionsbesparingar på ett och samma ställe. ■

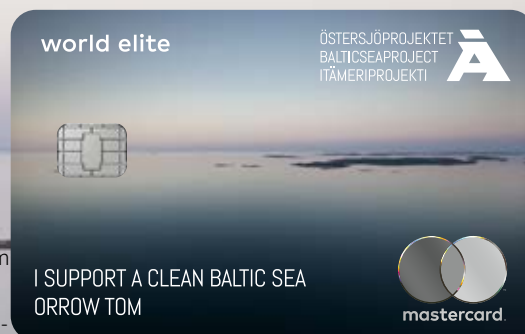
Bekvämare flygplatsbesök med ditt World Elite-kort

Med Ålandsbanken World Elite-kortet får du tillgång till **Mastercard® Airport Security Fast Track** och kan skippa de långa köerna till säkerhetskontrollen på utvalda flygplatser. Gör din resa bekvämare genom kortare kötider – du får en bra start på resan och mer tid över till annat.

1. Ladda ner appen *Mastercard Travel*

Experiences eller logga in via deras webbplats.

2. Visa din digitala Fast Track-biljett som du får via appen eller per e-post. Du kan även boka Fast Track till medresande familj eller vänner! Kostnaden debiteras ditt World Elite-kort. De flygplatser som erbjuder tjänsten hittar du i appen. ■

Peter Wiklöf

HAR ORDET

LÅT OSS HOPPAS PÅ DET LÄNGRE PERSPEKTIVET

Höstmörkret smyger sig på oss och många orosmoln finns just nu på vår himmel. Rysslands invasion av Ukraina, inflation på mycket höga nivåer, snabbt stigande räntor och aktiemarknaderna som gungar betänkligt i nedåtgående trend. Det är inte lätt att ur detta se många positiva saker men jag tycker ändå att de finns där bakom horisonten bara kriget får sitt slut.

Vi har nu med tydlighet lärt oss att det inte går att lita på totalitära stater. Världens fossila energireserver finns till mycket stor del i denna typ av länder. Vi vet att vi måste göra oss oberoende av dessa för klimatomställningens skull, men nu även av andra uppenbara orsaker. Det gör mig övertygad om att energiomställningen nu kommer att gå betydligt fortare än den skulle ha gjort om Ryssland inte invaderat Ukraina.

Vi ser allt fler företag som inser att de inte kan vara beroende av produktionskedjor som börjar i Kina, och de letar nu aktivt möjligheten att flytta tillbaka produktion till Europa.

Att centralbankerna nu höjer räntorna mot 3 - 4 procent är ur ett längre perspektiv en normalisering och det är inte höga räntor. Negativa räntor, som vi haft de senaste sex åren, är något man använder för att försöka bota en sjuk ekonomi.

Åland, Finland och Sverige kommer att ges många möjligheter i den omställning som nu sker. Kortsiktigt kommer en tuffare period för många men långsiktigt skapas återigen många goda chanser för oss att bygga starkare företag och ett tryggare samhälle. Låt oss hoppas att kriget får ett slut så att vi kan fokusera på möjligheterna fullt ut.

Hälsningar

Peter

ÅLANDSBANKEN

ÅLANDSBANKEN ABP

HUVUDKONTOR:

Nygatan 2, Mariehamn
Åland
Telefon +358 204 29 011 (växel)
www.alandsbanken.se

SVERIGE

Chef Magnus Johansson
Telefon 08 791 48 00
magnus.johansson@alandsbanken.se
www.alandsbanken.se

Stockholm

Stureplan 19
Telefon 08 791 48 00

Göteborg

Chef Eva Bengtsson
Telefon 031 333 45 00
eva.bengtsson@alandsbanken.se
Kungsporsäven 1

Malmö

Chef Jonny Björklund
Telefon 040 600 21 00
jonny.bjorklund@alandsbanken.se
Carlsplan 3

Private Banking

Chef Christian Lindahl
Telefon 08 791 48 97
christian.lindahl@alandsbanken.se
Stureplan 19

Premium Banking

Chef Fredrik Svennersjö
Telefon 08 791 24 01
fredrik.svennersjo@alandsbanken.se
Stureplan 19

Innehållet i denna trycksak utgör allmän information och inte finansiell rådgivning till enskild person. Även om Ålandsbanken har strävat efter att verifiera informationen kan det inte garanteras att denna i alla avseenden är korrekt, fullständig eller rättvisande. Informationen tar inte hänsyn till enskild persons specifika ekonomiska eller skattemässiga situation. Finansiell rådgivning bör sökas från kvalificerad rådgivare innan någon konkret transaktion genomförs eller handling vidtas. Alla prognoser är förenade med osäkerhet och det faktiska utfallet kan bli ett annat än prognosen. Värdet på finansiella instrument kan variera och reduceras och för vissa även bli negativt. Ålandsbanken friskriver sig från ansvar för samtliga skador och förluster, såväl direkta som indirekta, som kan uppstå i anledning av informationen. Informationen är skyddad av upphovsrätt och får inte utan Ålandsbankens tillstånd kopieras, distribueras eller publiceras. Tvister i anledning av informationen ska prövas enligt finsk rätt av finsk domstol exklusivt.

Ålandsbanken Vindkraft

– En investering för framtiden

Ålandsbankens första specialfond som investerar i vindkraft.

Ett utsläppsfritt samhälle bygger till stor del på elektrifiering av olika processer i framtiden – det i sin tur gör att efterfrågan på el kommer att växa. En investering i vindkraft är en positiv investering för klimatet eftersom vindkraft är en förnybar kraftkälla utan utsläpp under drift. Vi kallar det – en av framtidens viktigaste energiproducenter!

- ✓ En positiv investering för klimatet & framtiden
- ✓ Placeringar i byggnadsklara eller färdigbyggda vindkraftsparker i Finland, Sverige och övriga Norden
- ✓ Teckning och inlösen två gånger per år

* Fonden förvaltas av Ålandsbanken Fondbolag Ab. Ytterligare information, inklusive faktablad och fondprospekt, hittar du på Ålandsbankens webbplats www.alandsbanken.se. Notera att alla investeringar i fonder innebär en risk. Värdet på en fond, och den avkastning som genereras, kan både öka och minska i värde och en investerare kan förlora hela eller delar av det insatta kapitalet.